

بررسی شیوه‌های فراخوانی و به کارگیری خواهران بسیجی*

رباب شیرازی
کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

فصلنامه مطالعات بسیج، سال هفتم، شماره ۲۳، تابستان ۱۳۸۳

چکیده

حفظ آمادگی نیروهای داوطلب و مردمی به صورت یک حرکت جمعی و خودجوش نظامی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی برای حراست از دستاوردهای انقلاب اسلامی در قالب تشکلی به نام بسیج تبلور یافته است. لذا برای فراخوانی و به کارگیری افراد داوطلب جهت پرداختن به مأموریت‌های محوله، وجود شیوه‌های مناسب و مطلوب از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است برای تحقق اهداف متعالی ارتش بیست میلیونی این پژوهش با عنوان «بررسی شیوه‌های فراخوانی و به کارگیری خواهران بسیجی» طراحی و با هدف تعیین شیوه‌ها و فنون فراخوانی و به کارگیری خواهران بسیجی در شهر تهران اجرا شد. نتایج به دست آمده از بررسی سؤالات تحقیق کلی، بیانگر آن است که وضعیت فراخوانی‌های بسیج، همچنین وضعیت سازماندهی در قشر خواهران بسیجی از نظر آنان مطلوب ارزیابی شده است. اما در مقایسه، مطلوبیت فراخوانی‌ها بیش از به کارگیری می‌باشد، در پایان این گزارش راهکارهایی برای بهبود کیفیت فراخوانی و به کارگیری ارائه شده است.

* مقاله حاضر برگرفته از نتایج پروژه تحقیقاتی است که تحت همین عنوان توسط مؤلف در سازمان تحقیقات و مطالعات بسیج اجرا شده است.

بسیج یکی از ماندگارترین یادگارهای امام عظیم‌الشان (ره) و از الطاف جلیته خداوند متعال است که بر ملت عزیز ایران ارزانی شد. این تشکل مقدس در تمامی اقشار جامعه توسعه یافته و یکی از این قشرها، که از جایگاه خاصی برخوردار است، بسیج خواهران می‌باشد؛ لذا توسعه و گسترش بسیج خواهران از طریق بررسی و یافتن الگوهای شیوه‌های فراخوانی متناسب با خواهران در بسیج نقش راهبردی دارد. به همین منظور در این پژوهش با تأکید بر نقش مؤثر و فعال خواهران بسیجی در انجام فراخوانی‌ها و حضور چشمگیر این قشر از جامعه، به بررسی میزان مشارکت و تأثیر عوامل گوناگون بر حضور در فراخوانی‌ها و به کارگیری آنان در وظایف محوله پرداخته شده است. آشکار است که یافته‌های این پژوهش می‌تواند دورنمای آینده را برای رسیدن به الگوها و شیوه‌های فراخوانی مطلوب و متناسب با مجموعه‌های بسیج خواهران در زمینه گسترش کمی و کیفی فراخوانی و به کارگیری خواهران بسیجی نمایان سازد.

بیان مسأله

برنامه‌ریزی جامع، یک فرایند مداوم است که از طریق آن، هدفهای بلند مدت سازمان تدوین و دستیابی به آنها با اقدامات بلند مدت راهبردی که به طور کلی بر مؤسسه تأثیر دارند، امکانپذیر می‌شود. همچنین اتخاذ تصمیم درباره خط مشی یا ضوابط اجرایی سازمان را برای وصول به هدفها مشخص می‌سازد؛ به خصوص اگر هدفی مربوط به یک مکتب دینی باشد که برای رهایی انسانها از کفر آمده است. اینجاست که هدفهای کوتاه مدت باید بسیار دقیق، جزئی و کاربردی انتخاب شود تا نحوه نظارت و گزارش‌گیری آن آسان باشد. از طرف دیگر اصولاً هر مکتب برای اینکه بتواند بقا و پایداری خود را حفظ کند باید به دنبال دو نوع مبارزه در محیط اجتماعی قابل زیست خود باشد که هر کدام از آنها، توسط قرآن و عترت (ع) و جانشینان بر حقشان (حضرت امام و آیت الله خامنه‌ای) برای رسیدن به انسانی مطابق خواست خداوند (خَلِيفَةُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ) تبیین شده است که احتیاج به مباحث فراوان دارد. اما این دو نوع مبارزه که ما آن را مبارزه نظامی برای ریشه کن کردن ائمه کفر و مبارزه فرهنگی جهت ریشه کن نمودن مظاهر کفر می‌نامیم، هر کدام

احتیاج به اصول و ایجاد تشکلهایی دارند که باید در سازماندهی مخصوص به خود تعریف شوند.

یکی از تشکلهایی که به برنامه‌ریزی در جهت پیاده کردن این دو نوع مبارزه سامان می‌دهد، تشکل بسیج است؛ زیرا اعضای بسیج، هم به عنوان بازوهای اجرایی اهداف نظام جمهوری اسلامی را تعقیب می‌کنند و هم به عنوان مجریان اشاعه تفکر بسیجی می‌توانند چون نوری در مقابله با تاریکیهای کلیه مظاهر کفر نمود داشته باشند. پس پرداختن به مقوله شیوه فراخوانی و به کارگیری اعضای بسیج در جهت هر دو راستا؛ یعنی بررسی ابعاد مبارزه نظامی و فرهنگی، نه تنها بسیار کارساز است بلکه از اهمّ واجبات به شمار می‌رود. البته این دو نوع مبارزه در صحبت‌های حضرت امام(ره) تبیین شده است که به پاره‌هایی از آن اشاره می‌شود.

الف) مبارزه نظامی

آیه «وواعدوا لهم ما استطعتم من قوة...» (سوره انفال / آیه ۶۰) در قرآن کریم به ابعاد مبارزه نظامی و حضرت امام خمینی نیز در فرمایش خود به حوزه‌های این آمادگی جهت مبارزه خاصه خواهران به شکل دفاع تأکید داشته‌اند. ایشان در سخنرانی خود فرمودند: «خواهران باید فنون نظامی را یاد بگیرند تا اگر روزی دفاع واجب شد آماده باشند». البته توجه به آموزش‌های نظامی و تاکتیکی، علاوه بر افزایش یادگیری فنون، در افزایش حس حمیت و غیرت و حفظ عفاف هم برای خود زن و هم برای افراد خانواده او نقش اساسی دارد.

ب) مبارزه فرهنگی

نوع دوم مبارزه در جهت تحقق اهداف، مبارزه فرهنگی است (منظور از این مبارزه؛ یعنی کلیه برنامه‌ریزی‌هایی که در جهت تثبیت فرهنگ بسیجی در جامعه انجام گیرد). خداوند در آیات مختلف قرآن کریم با توجه به مسأله امر به معروف و نهی از منکر، به انجام این نوع مبارزه و تداوم آن در جهت زمینه سازی يعلمهم الكتاب و یزکیهم تأکید داشته است و حضرت امام نیز بارها به این نوع مبارزه تأکید داشته‌اند که خلاصه برخی از فرازهای آن به شرح ذیل است:

۱- بیان اصول و مبانی حکومت اسلامی و وارد ساختن این بحث به عنوان یک درس رسمی در قالب کتاب «ولایت فقیه» که بیانگر نگرش سیاسی اسلام در خصوص حکومت است. (دشمن شناسی در بُعد اندیشه یکی از موضوعات مهم بحثهای سیاسی در اسلام است که در ابعاد این نوع مبارزه قرار می‌گیرد و آقایان شهید بهشتی، شهید باهنر و شهید مطهری هم در کتابهای خود به آن بسیار تأکید داشته‌اند.)

۲- معرفی حقایق قرآن و ارزشهای اسلامی و آشنا ساختن نسل جوان با اندیشه‌های معنوی، اجتماعی و اقتصادی و ... در دین اسلام. (توجه به مبانی نظری ارزشها و ضرورت توجه به تهاجم فرهنگی.)

۳- تلاش برای اعتلای سطح معارف اسلامی (در حوزه‌های علمیه و توجه به بسیج طلاب، حیطه‌های سطح معارف در سطح دانشگاهها و بسیج دانشجویی و معلمان به عنوان پیشروان این اندیشه سازی.)

۴- مبارزه مستدل و مستمر با اندیشه‌های الحادی و مادی غربزدگان و شرقزدگان که هر کدام از حلقوم نویسنده‌ای کاملاً طرفدار در می‌آید و نیاز به بررسیهای عمیق و قوی دارد.

۵- مبارزه با نفوذ فرهنگ ملی ضد اسلامی که می‌خواست دوران پهلوی را به ایران قبل از اسلام پیوند بزند و ادامه حضور کشورهای استعمارگر در ایران (این تفکر کم‌کم در حال دوباره ریشه گرفتن است.)

۶- مبارزه با فساد دامن گستر که جوانان را از درون پوک و تو خالی می‌کند، به خصوص استعمال مواد مخدر و توجه به لذتهای جسمی و جنسی که جوانان را بی فکر و لابلالی بار می‌آورد و سرگرم لذتهای زود گذر می‌کند و همت آنان را پست می‌سازد.

موارد فوق و صدها موارد دیگر هر کدام می‌توانند در طرح این مسأله که حضرت امام چرا اشاعه تفکر بسیجی را بیمه کننده جامعه از خطرات و آفتها دانسته‌اند، مؤثر باشند. بنابر این، این تحقیق می‌تواند به عنوان یک تحقیق زمینه‌ساز در جهت اشاعه تفکر بسیجی در ایران کاربرد داشته باشد. هم چنین از آنجا که صاحبان این تفکر بازوهای انقلاب هستند و از تمام اقسام ملت تشکیل یافته‌اند می‌توانند به عنوان اعضا و جوارح نظام، در بقای آن نقش داشته باشند. تحقیق در این رابطه آن هم در این

زمان حساس، می‌تواند کمک به حل مسأله‌ای باشد که به صورت فردنگر به انگیزه هر فرد برای جذب به تشکل بسیج و به صورت کل نگر به بررسی تعامل فرد و نهاد جذب کننده و فراخوانی می‌پردازد. علاوه بر این بررسی این مسأله ضمن گسترش حوزه‌ای از علم فراخوانی در تشکلهای، به عنوان زمینه‌سازی مدیریت منابع انسانی در به کارگیری فرد در تشکلهایی این چنین مورد استفاده قرار می‌گیرد و همچنین می‌تواند به عنوان عامل کمک کننده به بررسی اجزای این تشکل و رابطه آن با کل وظایف و فعالیت‌های هر کدام از اجزا بپردازد و زمینه ساز پاسخگویی به سؤالات اصلی زیر باشد؛

- ۱- عوامل تأثیرگذار انگیزشی فردی بر فراخوانی و به کارگیری کدامند؟
- ۲- عوامل تأثیرگذار اجتماعی - فرهنگی بر فراخوانی و به کارگیری کدامند؟
- ۳- عوامل تأثیرگذار سازمانی بر فراخوانی و به کارگیری کدامند؟
- ۴- بهترین شیوه‌های موجود بر فراخوانی و به کارگیری کدامند؟
- ۵- بهترین شیوه‌های مطلوب بر فراخوانی و به کارگیری کدامند؟

اهداف تحقیق

الف) هدف کلی

بررسی وضعیت فراخوانی و به کارگیری خواهران بسیجی.

ب) هدف جزئی

برای دستیابی به هدف نیاز به اهداف جزئی و قابل طرح است که عبارتند از:

۱- بررسی وضعیت فراخوانی خواهران بسیجی و تعیین مطلوبیت فراخوانی‌های

بسیج؛

۲- بررسی وضعیت سازماندهی و به کارگیری خواهران بسیجی و تعیین

مطلوبیت سازماندهی و به کارگیری؛

۳- تعیین شیوه‌ها و روشهای فراخوانی و به کارگیری بسیجیان در گذشته؛

۴- تعیین مناسب‌ترین شیوه فراخوانی خواهران بسیجی؛

۵- تعیین مناسب‌ترین ابزار فراخوانی خواهران بسیجی؛

۶- تعیین مناسب‌ترین شیوه سازماندهی و به کارگیری خواهران بسیجی؛

۷- تعیین اثر بخش‌ترین نوع فراخوانی‌ها و زمینه‌های به کارگیری خواهران بسیجی؛

- ۸- دستیابی به مدل اثر بخش و مؤثر فراخوانی و به کارگیری خواهران بسیجی؛
 ۹- ارائه پیشنهاد‌های عملی برای بهینه سازی سازمان فراخوان خواهران بسیجی.

مروری بر ادبیات تحقیق

موضوع چگونگی برقراری ارتباط با اعضای گروه و فرایند اثربخشی برقراری ارتباط فراخوانی، ارسال پیام و سازماندهی و به کارگیری از جمله مباحث مطرح شده در حوزه پویایی‌شناسی گروهی است که با سایر حوزه‌های علوم از جمله: مدیریت، جامعه‌شناسی و روانشناسی ارتباط ناگسستنی دارد. بسیج به عنوان یک گروه اجتماعی گسترده به دلیل ایفای کارکردهای اجتماعی، به یک سازمان اجتماعی گسترده تبدیل شده است و در عین حال، از دو الگوی روابط اسمى برقراری ارتباط به شیوه رسمی و سازماندهی و الگوی روابط غیر رسمی برقراری ارتباط تعاملات درونی اعضا به شیوه غیر رسمی و فردی پیروی می‌کند. «کارت‌رایت»، که پژوهش‌های زیادی در بحث پویایی‌شناسی گروهی انجام داده است، گروه را مجموعه‌ای از افراد می‌داند که با هم ارتباط دارند و در بعضی از جهات مشخص به هم وابسته هستند. اغلب نظریه پردازان در توصیف گروه‌ها، خصوصیاتى چون ارتباط، اهمیت روان شناختی، هویت مشترک و ساختار را مهم می‌دانند و شیوه‌های برقراری ارتباط با اهداف، روش‌های سازمانی، فضا و موقعیت گروه، جایگاه و وظایف افراد، انگیزه و ارزشها و هنجارهای حاکم بر گروه ارتباط تنگاتنگی پیدا می‌کند.

مرور نظریه‌های مربوط به پیوستن افراد به گروه‌ها و سازمانهای اجتماعی سه گروه عمده از نظریه‌ها را برای بررسی این موضوع پیش روی بهره‌برداران قرار می‌دهد:

(الف) نظریه عوامل و محرک‌های روانی؛

(ب) نظریه عوامل و محرک‌های محیطی و اجتماعی؛

(ج) نظریه عوامل و محرک‌های ترکیبی و چند جانبه؛

در نظریه اول بیشتر به عوامل فردی و انگیزش توجه شده و بر موقعیت‌هایی تأکید می‌شود که افراد با فعالیتهای خود بتوانند با انگیزه‌ها و سلیقه‌ها و خواسته‌های

فردی به ارضای نیازهای خود بپردازند. در این حوزه می‌توان به نظریه‌های آنارو، فروید و مزلو اشاره نمود.

در نظریه دوم به عواملی اشاره می‌شود که انسان قادر به کنترل آنها نیست؛ زیرا شرایط اجتماعی، اقتصادی انسانها با هم تفاوت دارد. طرفداران این نظریه بیشتر بر تأثیر موقعیتهای اجتماعی و امکانات محیطی در انتخاب فعالیتها توسط فرد تأکید می‌نمایند. یکی از صاحب‌نظران این حوزه "بلو" است که بر انتخاب حرفه یا فعالیتها و عوامل اجتماعی، محیطی و اقتصادی توجه داده است که فرد در حرفه یا فعالیت و حیطه وظایف خود با آنها آشنایی داشته باشد تا به اهداف خود (پیش‌بینی شده) برسد.

در نظریه سوم طرفداران عوامل و محرکهای ترکیبی و چند جانبه، معتقدند که در انتخاب شغل و فعالیت توسط افراد و به کارگیری آنها در یک موقعیت سازمانی و گروهی دو دسته عوامل دخالت دارند.

۱- خصوصیات و ویژگیهای فردی از قبیل عوامل روانی و شخصیتی؛

۲- وضعیت اقتصادی و اجتماعی نظیر عوامل محیطی، شرایط اجتماعی و شرایط فرهنگی.

به اعتقاد "گینزبرگ" و همکارانش ورود افراد به سازمانها با عواملی نظیر ارزشهای فردی، واقعیتهای محیطی و عوامل عاطفی و فرصتهای تربیتی بستگی کامل دارد. به عبارت دیگر، در هر سازمانی باید بین انتظارات و امکانات و خصوصیات فردی سازش و توافق به وجود آید.

یکی از مهمترین نظریه‌ها در رابطه با مباحث فراخوانی و به کارگیری، ارتباط به معنی انتقال یک تصمیم از سازمان به فرد یا برقراری شبکه ارتباطی و تعاملی بین افراد در فعالیتهای گروهی و جمعی است. ارتباط در این مفهوم به معنی فراهم نمودن امکان رفتار مشترک و جلب مشارکت افراد برای تحقق اهداف سازمانی است و باید حامل معانی، مفاهیم و خصوصیات سازمانی (هدفمندی، استمرار، پویایی و جامعیت) در یک فرآیند مؤثر باشد و در نهایت زمینه‌های همسانی، هماهنگی و ادراک دو طرفه را بین سازمان با فرد و فرد با گروه فراهم آورد؛ لذا در این پروژه شرایط و خصوصیات ارتباط مؤثر مورد بررسی و تبیین قرار گرفته و در سطوح: ۱- اهداف ارتباط؛ ۲- عناصر و اجزای فرآیند ارتباط؛ ۳- عوامل بیرونی وجود و فضای

برقراری ارتباط هنجارها، ارزشهای اجتماعی و اخلاقی؛ ۴- ابزارها و وسایل ارتباط (رسمی و غیررسمی) و ۵- شیوه‌های برقراری ارتباط (شفاهی، کتبی، عمومی - شبکه‌ای، متمرکز و غیر متمرکز)؛ متناظر به شرایط حال یا متناظر به شرایط آتی کنکاش و تحقیق به عمل آمده است.

علاوه بر این، در تبیین نظری فراخوانی و به کارگیری اصل رهبری و مدیریت و شیوه‌های مناسب مدیریتی، مدل اقتضایی «فیدلر» و مدیریت کیفیت «دمینگ» و «کرزایی» و «ایشی کاوا» متناسب با بحث، مورد بررسی و بهره‌برداری قرار گرفته و در نهایت مجموعه نظریه‌های مربوط به گروهها، روابط افراد با گروهها و عوامل به فراخوانی و به کارگیری در کسبهای مدیریتی اثربخش با عوامل محیطی و جو بسیج برای تبیین موضوع در قالب یک مدل نظری در سه سطح عوامل فردی، عوامل سازمانی و عوامل اجتماعی و محیطی در ارتباط با وضعیت فراخوانی و فراخوانی (شیوهها، ابزارها و محتوا) طراحی شده است.

روش تحقیق

این پژوهش از نوع کاربردی است و جنبه توصیفی، تحلیلی و تبیینی دارد. جمع‌آوری اطلاعات از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و نیز از طریق جمع‌آوری اسناد و مدارک و گردآوری دیدگاههای پاسخگویان به وسیله پرسشنامه انجام می‌گیرد پرسشنامه مذکور حاوی سؤالات و ضمیمه‌ای است که در خصوص نحوه تکمیل آن اطلاعات مفید و جامعی را در اختیار پاسخگو قرار می‌دهد.

برای زمینه‌یابی موضوع، ابتدا با بعضی از خواهران بسیجی پایگاهها و مسئولین و فرماندهان بسیج خواهران در سطوح مختلف مصاحبه‌هایی انجام گرفت و پس از تجزیه و تحلیل یافته‌ها، تعداد ۱۰ سؤال باز به صورت پرسشنامه در اختیار ۸۷ نفر قرار گرفت. به منظور بررسی روایی (Validity) و پایایی (Reliability)، پرسشنامه تهیه شده در اختیار ۱۰ نفر از اساتید دانشگاه و کارشناسان صاحب نظر در امر فراخوانی و سازماندهی قرار گرفت. با انجام Pilot و محاسبه آلفای کرباخ، همبستگی هر گویه با سایر گویه‌ها و میزان پایایی پرسشنامه برآورد و پرسشنامه نهایی تدوین شد.

جامعه آماری تحقیق را که در سال ۱۳۸۱ اجرا شد، خواهران بسیجی شهر تهران (نواحی چهارگانه) تشکیل می‌دهند. از میان ۳۴۰/۰۰۰ نفر از خواهران اқشار مختلف بسیجی، ۱۰۰۰ پاسخگو از طریق فرمول تعیین و سپس ۹۲۵ عدد آن جمع‌آوری و مورد استفاده واقع شد. نمونه‌گیری از نوع خوشه‌ای چند مرحله‌ای بود که در چهار مرحله به شرح زیر صورت گرفته است:

- الف) تقسیم‌بندی شهر تهران به نواحی شرق، غرب، جنوب و شمال.
 ب) تعداد و آدرس حوزه‌های خواهران مشخص و با استفاده از شیوه سهمیه‌ای متناسب با تعداد حوزه‌ها و پایگاه‌ها، سهمیه واگذار گردید.
 ج) تعدادی از پایگاه‌های هر حوزه به صورت تصادفی انتخاب شد.
 د) در پایگاه انتخابی لیست خواهران بسیجی تهیه و به شیوه منظم (سیستماتیک) افراد پاسخگو انتخاب شدند.
 تجزیه و تحلیل با استفاده از برنامه آماری S.P.S.S به دو صورت زیر انجام گرفته است:

- الف) در بخش توصیف اطلاعات با استفاده از جداول یک بُعدی و همچنین بهره‌گیری از آمارهای توصیفی، شامل درصد فراوانی، درصد تجمعی، میانه، مد، میانگین متناسب با سطح متغیر استفاده شده است.
 ب) در بخش تبیین فرضیه‌ها و به منظور آزمودن فرضیات و تحلیل روابط بین متغیر مستقل و متغیرهای وابسته از آزمونهای کای اسکوئر (خی دو)، کروسکال - والیس و ضریب اسپیرمن استفاده و با استفاده از آزمون F (ANOVA) تفاوت معنی‌داری میانگین سطوح متغیرهای مستقل و وابسته تبیین شده است. برای تعیین شدت روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته نیز از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده گردیده است.

توصیف و تحلیل جداول

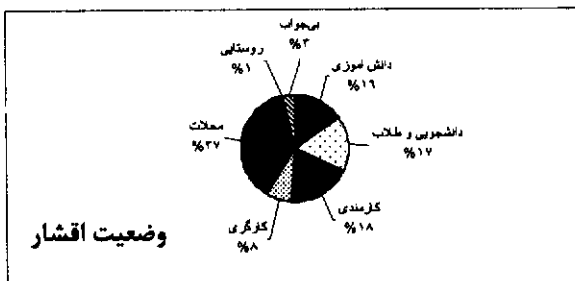
در این بخش اهمّ جداول توصیفی فراخوانی و به کارگیری ارائه، سپس یافته‌های تحقیق در هر دو بخش به اختصار مطرح خواهد شد.

فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب اقشار بسیج

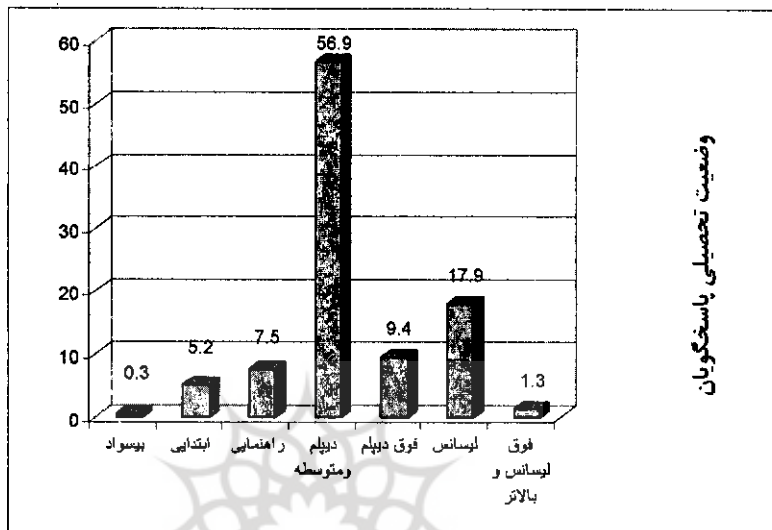
توزیع فراوانی و درصدی	فراوانی	درصد
اقشار بسیج		
دانش آموزی	۱۴۳	۱۵/۵
دانشجویی و طلاب	۱۵۴	۱۶/۶
کارمندی	۱۷۶	۱۹
کارگری	۶۹	۷/۵
محلات	۳۴۸	۳۷/۶
روستایی	۵	۰/۵
جمع	۸۹۵	۹۶/۸
بی‌جواب	۳۰	۳/۲
جمع کل	۹۲۵	۱۰۰

بر اساس اطلاعات مندرج در جدول فوق، ۳۷/۶ درصد از کل پاسخگویان، عضو «بسیج محلات»، ۱۹ درصد عضو «بسیج کارمندی»، ۱۶/۶ درصد عضو «بسیج دانشجویی و طلاب»، ۱۵/۵ درصد نیز عضو «بسیج دانش آموزی» ۷/۵ درصد عضو «بسیج کارگری و اصناف» و معادل ۰/۵ درصد، عضو «بسیج روستایی» هستند. از کل افراد مورد بررسی ۳/۲ درصد، وضعیت تعلق خود به اقشار بسیج را مشخص نکرده‌اند.

نمودار (۱) توزیع وضعیت اقشار پاسخگویان

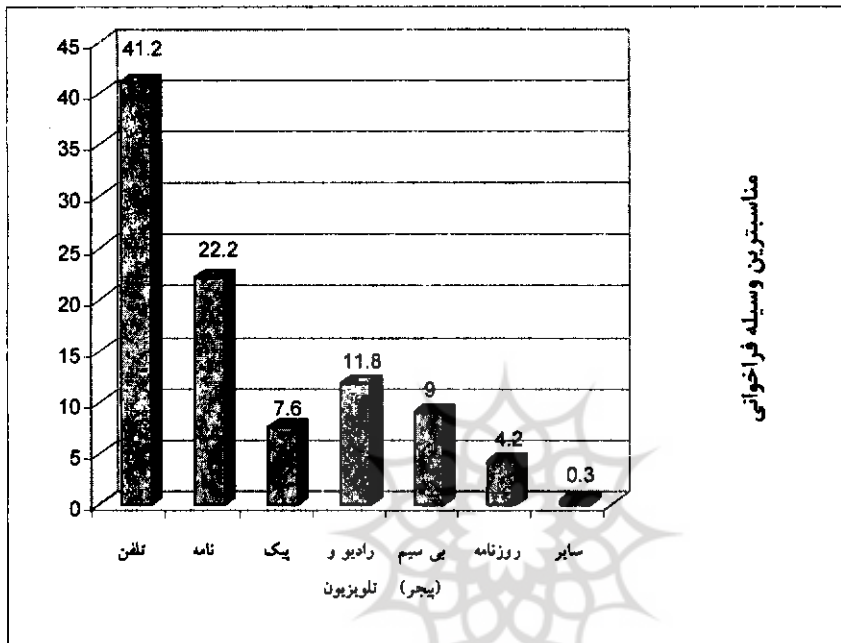
فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب مدرک تحصیلی

همانطور که از اطلاعات مندرج در جدول فوق پیداست، از کل ۹۱۱ نفری که وضعیت تحصیلی (مدرک تحصیلی) خود را بازگو نموده‌اند، بیشترین تعداد، یعنی ۵۶/۹ درصد از نظر تحصیلی دارای مدرک «دیپلم (متوسطه)»، ۱۷/۹ درصد «لیسانس»، ۹/۴ درصد «فوق دیپلم»، ۷/۵ درصد «راهنمایی»، ۵/۲ درصد «ابتدایی» و کمترین تعداد یعنی ۰/۳ درصد «بیسواد» بوده‌اند. ۱/۳ درصد از پاسخ دهندگان نیز دارای مدارک «فوق لیسانس و بالاتر» از آن می‌باشند.

نتایج درصد تجمعی محاسبه شده (۷۰/۹ درصد)، بیانگر آن است که بیشترین تعداد پاسخگویان دارای تحصیلات دیپلم و پایین‌تر از آن هستند. لازم به ذکر است که ۱۴/۶ از ۵۶/۹ درصدی که مدرک تحصیلی خود را دیپلم اظهار کرده‌اند، دانش آموزان دوره متوسطه هستند.

فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب مناسبترین وسیله فراخوانی

بر اساس اطلاعات جدول فوق، از کل افراد مورد بررسی ۸۹۰ نفر به سؤال مناسبترین وسیله فراخوانی پاسخ گفته‌اند. از این تعداد، ۴۱/۲ درصد مناسبترین وسیله را «تلفن» اعلام نموده‌اند. ۲۲/۲ درصد اعلام نموده‌اند که دوست دارند به وسیله «نامه» فراخوان شوند. ۱۱/۸ درصد گزینه «رادیو و تلویزیون» و ۹ درصد گزینه «بی سیم (پیجر)» را بیان کرده‌اند. ۷/۶ درصد پیک را و ۴/۲ درصد «روزنامه» را برای فراخوانی مناسب می‌دانند. پایین‌ترین درصد، ۰/۳ درصد مربوط به گزینه «سایر موارد» است که شامل؛ پایگاه، دوستان و آشنایان و مسئولین بسیج می‌شود. از کل افراد مورد بررسی، ۳/۸ درصد نیز به سؤال فوق پاسخ نداده‌اند.

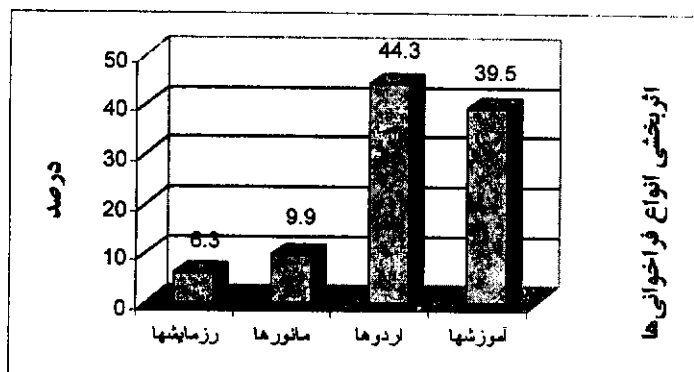
فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب اعتقاد به اثربخشی انواع فراخوانی‌ها

میزان مطلوبیت	فراوانی	درصد
اثربخشی انواع فراخوانی‌ها		
رزمایشها	۵۷	۶/۲
مانورها	۹۰	۹/۷
اردوها	۴۰۲	۴۳/۵
آموزشها	۳۵۸	۳۸/۷
جمع	۹۰۷	۹۸/۱
بیجواب	۱۸	۱/۹
جمع کل	۹۲۵	۱۰۰

اطلاعات مندرج در جدول فوق، ارزیابی اعتقاد آزمودنی‌ها در خصوص اثربخشی انواع فراخوانی‌ها در قشر خواهران بسیجی را نشان می‌دهد. نتایج به دست آمده، حکایت از آن دارد که از ۹۰۷ نفری که به سؤال فوق پاسخ داده‌اند بیشترین تعداد، معادل ۴۳/۵ درصد، اعتقاد دارند که از میان انواع فراخوانی‌ها در قشر خواهران، "اردوها" بیشترین اثربخشی را دارد. ۳۸/۸ درصد، اثربخشی "آموزشها" را اظهار کرده‌اند و ۹/۷ درصد "مانورها" را اثربخش می‌دانند و کمترین تعداد؛ یعنی ۶/۲ درصد، "رزمایشها" را در فراخوانی خواهران اثر بخش معرفی کرده‌اند. از کل افراد مورد بررسی ۱/۹ درصد به سؤال فوق پاسخ نداده‌اند. بنابر این به اعتقاد خواهران "اردوها" و آموزشها اثربخش‌تر از سایر فراخوانی‌ها در قشر خواهران است.

نمودار «۷»: توزیع نظرات پاسخگویان بر حسب زمینه‌های

مورد علاقه فراخوانی و به کارگیری

فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب اعتقاد به زمان مناسب و لازم جهت حضور در فراخوانی‌ها

میزان مطلوبیت زمان مناسب و لازم جهت حضور	فراوانی	درصد
کمتر از ۶ ساعت	۴۸۳	۵۲/۲
۶ ساعت	۱۴۸	۱۶/۰
۱۲ ساعت	۵۵	۵/۹
۱۸ ساعت	۱۵	۱/۶
۲۴ ساعت	۶۴	۶/۹
بیش از ۲۴ ساعت	۸۰	۸/۶
جمع	۸۴۵	۹۱/۴
بی‌جواب	۸۰	۸/۶
جمع کل	۹۲۵	۱۰۰

همانطور که از جدول فوق پیداست، نظرات افراد در مورد زمان مناسب و لازم جهت حضور در فراخوانی‌های بسیج مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج به دست آمده بیانگر آن است که از کل ۸۴۵ نفری که به سؤال فوق پاسخ داده‌اند، بیشترین تعداد، معادل ۵۲/۲ درصد، زمان مناسب و لازم برای حضور خود در فراخوانی را "کمتر از ۶ ساعت" بیان نموده‌اند، ۱۶ درصد، "۶ ساعت" و ۸/۶ درصد، "بیش از ۲۴ ساعت" را لازم می‌دانند. ۶/۸ درصد "۲۴ ساعت" و ۵/۹ درصد زمان لازم را "۱۲ ساعت" بیان کرده‌اند. از کل پاسخگویان، کمترین تعداد؛ یعنی ۱/۶ درصد "۱۸ ساعت" را مناسب و لازم می‌دانند. بر اساس درصد تجمعی محاسبه شده، ۷۴/۷ درصد از پاسخگویان "۶ ساعت و کمتر" را زمان مناسب و لازم برای حضور خود در فراخوانی‌ها بیان نموده‌اند.

فراوانی و درصد پاسخگویان در خصوص مناسبترین نوع رزمایش
برای به کارگیری خواهران بسیجی بر حسب اقشار آنان

پاسخگویان مناسبترین نوع رزمایش	دانش آموزی		دانشجویی و طلاب		کارمندی		کارگری		محللات		روستایی		جمع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
رزمایش فرهنگی	۱۵	۱/۷	۲۲	۳/۵	۳۱	۳/۵	۹	۱	۶/۷	۱	۰/۱	۱۲۷	۱۵/۶	
مانور نظامی - امنیتی	۲۰	۲/۳	۱۰	۱/۱	۱۱	۱/۲	۴	۰/۵	۵/۲	۱	۰/۱	۹۴	۱۰/۷	
اردوی فرهنگی - ورزشی	۳۵	۴	۴۵	۵/۱	۴۹	۵/۶	۹	۱	۵/۷	۰	۰	۱۸۸	۲۱/۳	
رزمایش امداد و نجات	۱۳	۱/۵	۹	۱	۲۰	۲/۳	۲۰	۲/۲	۰/۶	۱/۸	۰	۷۸	۸/۹	
همه موارد	۶۰	۶/۸	۶۷	۷/۶	۶۱	۶/۹	۲۶	۳	۱۶۷	۱۹	۰/۳	۳۸۴	۴۳/۶	
جمع	۱۴۳	۱۶/۲	۱۵۳	۱۷/۴	۱۷۲	۱۹/۵	۶۸	۷/۷	۳۴۰	۳۸/۶	۵	۸۸۱	۱۰۰	

$$X^2 = ۸۴/۶$$

$$DF = ۲۰$$

$$Sig = ۰/۰۰۰$$

در جدول فوق، نظرات پاسخگویان در خصوص مناسبترین نوع رزمایش برای به کارگیری خواهران بسیجی، بر حسب اقشار آنان مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج به دست آمده بیانگر آن است که تمام اقشار مورد بررسی، "همه موارد" رزمایشها را در قشر خواهران مناسب ارزیابی کرده‌اند به طوری که بیشترین تعداد پاسخگویان؛ یعنی ۴۳/۶ درصد گزینه "همه موارد" را انتخاب و درجه دوم با ۲۱/۳ درصد؛ اردوی فرهنگی - ورزشی، را انتخاب کرده‌اند.

نتایج آزمون کای اسکور برای تحلیل رابطه اعتقاد به مناسبترین رزمایش برای به کارگیری خواهران و اقشار پاسخگویان، بیانگر آن است که چون کای اسکور محاسبه شده با درجه آزادی ۲۰ و سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰ مساوی ۸۴/۶ و از کای اسکور جدول برابر با ۳۷/۵ بزرگتر است، لذا با ۹۹ درصد اطمینان می‌توان گفت بین دو متغیر ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

فراوانی و درصد پاسخگویان مبنی بر اعتقاد به مناسبترین فاصله زمانی حضور در فراخوانی خواهران بسیجی بر حسب اقشار

فواصله زمانی حضور در...	دانش آموزی		دانشجویی و طلاب		کارمندی		کارگری		محللات		روستایی		جمع	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد		
کمتر از ۶ ساعت	۶۸	۸/۳	۷۰	۸/۶	۸۲	۱۰	۴۳	۵/۳	۲۰۲	۲۳/۷	۳	۰/۴	۴۶۸	۵۷/۳
۶ ساعت	۳۳	۴	۳۳	۴/۲	۲۵	۲/۱	۱۴	۱/۷	۴۰	۴/۹	—	—	۱۲۶	۱۷/۹
۱۲ ساعت	۴	۰/۵	۱۱	۱/۲	۱۴	۱/۷	۱	۰/۱	۲۳	۲/۸	—	—	۵۳	۶/۵
۱۸ ساعت	۵	۰/۶	۲	۰/۲	۲	۰/۲	—	—	۵	۰/۶	—	—	۱۴	۱/۷
۲۴ ساعت	۲	۰/۴	۷	۰/۹	۱۴	۱/۷	۴	۰/۵	۴۰	۳/۷	۱	۰/۱	۵۹	۷/۲
بیش از ۲۴ ساعت	۱۸	۲/۲	۱۳	۱/۶	۱۱	۱/۲	۳	۰/۴	۴۱	۳/۸	۱	۰/۱	۷۷	۹/۳
جمع	۱۳۱	۱۶	۱۳۷	۱۶/۸	۱۴۸	۱۸/۱	۶۵	۸	۳۳۱	۴۰/۵	۵	۰/۶	۸۱۷	۱۰۰

$$X^2 = ۴۵/۷$$

$$DF = ۲۵$$

$$Sig = ۰/۰۰۷$$

ارزیابی نظرات پاسخگویان در خصوص مناسبترین فاصله زمانی حضور در فراخوانی، به تفکیک اقشار مختلف در جدول فوق آمده است. نتایج به دست آمده حکایت از آن دارد که در تمامی اقشار، گزینه "کمتر از ۶ ساعت" به عنوان فاصله مناسب برای حضور در فراخوانی با بیشترین درصد، اظهار شده است. با توجه به اینکه کای اسکوتر محاسبه شده برابر با ۴۵/۷ با درجه آزادی ۲۵ و سطح معنی داری ۰/۰۰۷ بزرگتر از مقدار کای اسکوتر جدول استاندارد برابر با ۴۴/۳ در سطح ۰/۰۱ بوده، لذا با ۹۹ درصد اطمینان می توان گفت: بین نظرات افراد در خصوص زمان مناسب در فراخوانی و نوع اقشار آنان ارتباط معنی داری وجود دارد به طوری که تمام اقشار مناسبترین زمان برای حضور در یک فراخوانی را "کمتر از ۶ ساعت" بیان نموده اند.

یافته های مربوط به توصیف سؤالات مربوط به فراخوانی خواهران بسیجی

۱- بیشترین تعداد، معادل "۵۸/۳" درصد از خواهران بسیجی، طریقه فراخوانی خود را در گذشته برای حضور در فراخوانی های بسیج از طریق "فرماندهان حوزه و

پایگاه "اعلام کرده‌اند. بنابر این می‌توان گفت که مهمترین شیوه فراخوانی خواهران بسیجی برای حضور در فراخوانی‌های بسیج از طریق فرماندهان حوزه‌ها و پایگاه‌های بسیج بوده است.

۲- بیشترین تعداد، معادل "۴۷/۹" درصد از خواهران بسیجی، تعداد شرکت در فراخوانی‌های بسیج را "پنج بار و بیشتر" اعلام کرده‌اند.

۳- بیشترین تعداد، معادل "۴۸/۹" درصد از خواهران بسیجی، مناسب‌ترین کانال را برای فراخوانی خواهران بسیجی، خود بسیجیان معرفی کرده‌اند.

۴- بیشترین تعداد، معادل "۳۹/۷" درصد از خواهران، مناسب‌ترین شیوه فراخوانی خواهران بسیجی را بعد از جغرافیایی و منطقه‌ای، شیوه متمرکز و سراسری بیان کرده‌اند.

۵- بیشترین تعداد، معادل "۵۱/۷" درصد از خواهران بسیجی، اعتقاد داشته‌اند که مناسب‌ترین شیوه فراخوانی از بعد قشری "شیوه فراخوانی عمومی تمام اقشار به طور همزمان" می‌باشند.

۶- بیشترین تعداد، معادل "۵۴/۱" درصد از خواهران بسیجی، روش مناسب فراخوانی خواهران بسیجی را "اعلام به حوزه‌ها و پایگاه‌های بسیج" اعلام کرده‌اند.

۷- بیشترین تعداد، معادل "۴۱/۲" درصد از خواهران بسیجی، مناسب‌ترین وسیله را برای فراخوانی‌های خواهران بسیجی "تلفن" اعلام نموده‌اند.

۸- بیشترین تعداد، معادل "۵۹/۶" درصد از خواهران بسیجی اظهار داشته‌اند که در یکی از انواع فراخوانی‌ها از قبیل مانورهای شهری، نظامی و صحرایی و رزمایشهای فرهنگی، آموزش و امداد و نجات شرکت نموده‌اند و "۴۰/۴" درصد از پاسخگویان نیز در چندین نوع از فراخوانی‌های فوق شرکت نموده‌اند که از این مقدار بیشترین تعداد، معادل "۱۶/۸" درصد مربوط به شرکت رزمایشهای فرهنگی می‌شود.

۹- بیشترین تعداد، معادل "۴۴/۸" درصد از خواهران بسیجی، میزان تأثیر عوامل مختلف اجتماعی را در مشارکت خواهران بسیجی در فراخوانی‌ها «بسیار زیاد» اعلام کرده‌اند که بیشترین عوامل آن مربوط به عوامل دینی، مذهبی (احساس تکلیف و وظیفه، حفظ اسلام و انقلاب و...) معادل "۶۰/۹" درصد بوده که بیانگر تأثیر گرایشهای دینی و معنوی خواهران بسیجی در پیوستن آنها به بسیج و از عوامل مؤثر برای مشارکت در فراخوانی‌های بسیج است.

۱۰- بیشترین تعداد، معادل "۴۴/۹" درصد از خواهران بسیجی، تأثیر توجه به عوامل مؤثر سازمانی را در مشارکت و حضور خواهران در فراخوانی‌های بسیج «بسیار زیاد» اظهار کرده‌اند و بیشترین تعداد از پاسخگویان؛ یعنی "۵۳/۲" درصد، میزان تأثیر عامل «توجه به مسائل شرعی و اخلاقی» را بسیار زیاد اعلام کرده‌اند.

۱۱- بیشترین درصد از پاسخگویان به تفکیک اقشار مختلف قشر خواهران بسیجی، معادل ۴۹/۴ درصد، "دعوتنامه" را به عنوان مناسب‌ترین ابزار و وسیله فراخوانی و اولویت اول می‌دانند و سپس اعلام فرماندهان گروهان و دسته را به عنوان اولویت دوم با ۱۴/۴ درصد ذکر کرده‌اند.

۱۲- بیشترین تعداد پاسخگویان، معادل "۴۲/۷" درصد اعلام کرده‌اند که دوست دارند در همه انواع مانورها و رزمایشها فراخوانی و به کارگیری شوند.

۱۳- بیشترین تعداد، معادل "۴۳/۵" درصد از خواهران بسیجی، اعتقاد دارند که از میان انواع فراخوانی‌ها در قشر خواهران بسیجی، "اردوها" بیشترین اثربخشی را دارد.

۱۴- بیشترین تعداد، معادل "۲۸/۱" درصد از خواهران بسیجی، اعلام نموده‌اند که دوست دارند در بسیج بیشتر فعالیت "فرهنگی و هنری" انجام دهند.

۱۵- بیشترین تعداد، معادل "۵۵/۸" درصد از خواهران بسیجی، اعتقاد داشته‌اند که در هر چند نوبت که نیاز باشد باید بسیج به فراخوانی خواهران بسیجی اقدام نماید.

۱۶- بیشترین تعداد، معادل "۴۵" درصد از خواهران بسیجی اظهار کرده‌اند که می‌توانند بیش از ۵ نفر را فراخوانی نمایند.

یافته‌های مربوط به توصیف سؤالات مربوط به؛ به کارگیری خواهران بسیجی

۱- بیشترین تعداد، معادل "۸۲/۵" درصد از خواهران بسیجی اظهار نموده‌اند که زمان مناسب برای به کارگیری و سازماندهی، "روزانه" است.

۲- بیشترین تعداد، معادل "۴۸/۸" درصد از خواهران بسیجی اعتقاد داشته‌اند که مناسب‌ترین سازماندهی و به کارگیری خواهران شیوه "غیر متمرکز و پایگاهی" است.

۳- بیشترین تعداد، معادل "۵۲/۲" درصد از خواهران بسیجی، زمان مناسب و لازم را برای حضور خود در فراخوانی‌ها "کمتر از ۶ ساعت" بیان نموده‌اند.

۴- بیشترین تعداد، معادل "۲۶/۳" درصد از خواهران بسیجی "در امور فرهنگی و تبلیغی" به کارگیری شده‌اند.

۵- بیشترین تعداد، معادل "۵۳/۱" درصد از خواهران بسیجی اعتقاد دارند که ضرورت توجه به عوامل مربوط به سازماندهی و به کارگیری بسیجیان بسیار زیاد است. همچنین بیشترین تعداد از خواهران بسیجی، ضرورت توجه به عامل "تخصص، توانایی و سابقه افراد" را مهمترین عامل در سازماندهی و به کارگیری خواهران می‌دانند.

۶- بیشترین تعداد، معادل "۴۲/۸" درصد از خواهران بسیجی اظهار داشته‌اند که گرایش آنها به بسیج "زیاد" و یا مثبت است. همچنین انتخاب گویه "دوست دارم در بسیج بمانم و فعالیت کنم" با ۵۴/۹ درصد، بالاترین میزان گرایش به بسیج را منعکس می‌کند.

۷- بیشترین تعداد، معادل "۴۴/۵" درصد از خواهران بسیجی، مطلوبیت فراخوانی گذشته را "زیاد" ارزیابی نموده‌اند. از میان عوامل مختلف نیز عامل "تناسب مدت زمان فراخوانی با اهداف و مأموریتها" بالاترین مطلوبیت را نشان می‌دهد.

۸- بیشترین تعداد، معادل "۳۷/۸" درصد از خواهران بسیجی، سازماندهی و به کارگیری خواهران را "تا حدودی مطلوب" ارزیابی کرده‌اند و از میان این عوامل، "عامل مشخص بودن زمینه‌های به کارگیری قبل از فراخوانی"، بالاترین میزان مطلوبیت را به خود اختصاص داده است و عامل "اخذ نظرات بسیجیان قبل از فراخوانی" پایین‌ترین سطح مطلوبیت را نشان می‌دهد.

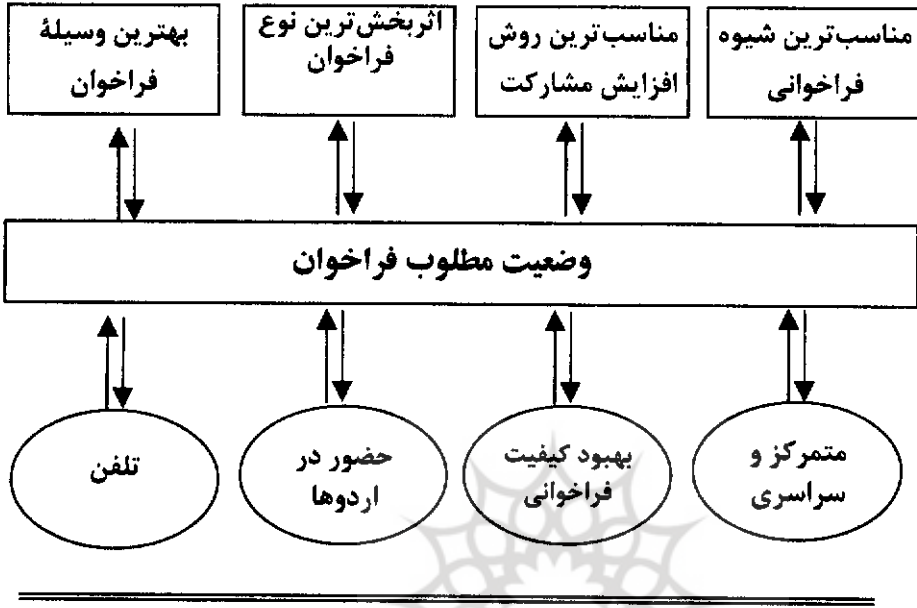
۹- بیشترین تعداد، معادل "۵۳/۸" درصد از خواهران بسیجی، کمتر از ۲۴ سال سن دارند، به این مفهوم که بیشترین تعداد افراد نمونه و همچنین جامعه آماری خواهران بسیجی را "جوانان" تشکیل می‌دهند. میانگین سنی پاسخگویان ۲۷ سال است.

۱۰- بیشترین تعداد، معادل "۳۷/۶" درصد عضو "بسیج محلات" بوده‌اند.

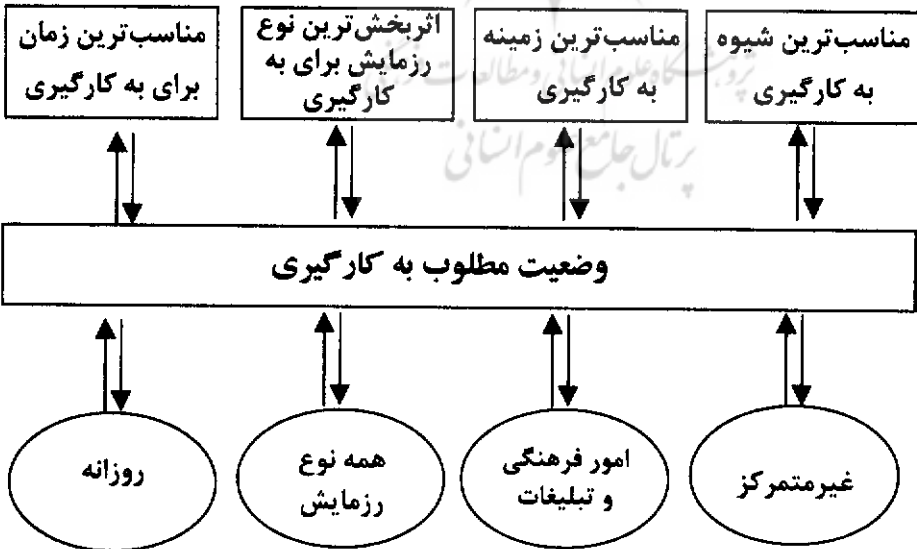
۱۱- بیشترین تعداد، معادل "۴۰/۷" درصد از خواهران بسیجی عضو "ناحیه غرب تهران" می‌باشند.

می‌توان جهت بهره‌برداری بیشتر، مدل مطلوب وضعیت فراخوانی و به کارگیری خواهران بسیجی را به صورت زیر ترسیم کرد.

مدل مطلوب وضعیت فراخوانی خواهران بسیجی

مدل مطلوب وضعیت به کارگیری خواهران بسیجی

پیشنهادها:

۱- به منظور افزایش انگیزه خواهاران بسیجی جهت شرکت در فراخوانی‌ها در شهر تهران، می‌بایست ابتدا از سوی رده مقاومت (حوزه و پایگاه)، هدف اصلی از فراخوانی و یا به کارگیری بسیجیان به دقت و روشنی برای آنان بیان شود. همچنین تأثیر حضور آنان در فراخوانی‌ها برای تقویت بسیج، تشریح و توضیح داده شود، ضمن آنکه تبعات عدم حضور آنها به وضوح و روشنی برایشان تبیین و مشخص گردد.

توضیح اینکه، پیشنهاد فوق با نظرات پاسخگویان مبنی بر اینکه «تلفن» مناسب‌ترین وسیله فراخوانی است، همسویی دارد؛ چون از طریق تلفن می‌توان هدف و نوع مأموریتی را که برای آن خواهاران بسیجی فراخوانی می‌شوند، برای آنان بیان نمود و توضیح داد، در حالی که این کار از طریق دعوتنامه کتبی، به خاطر محدودیت آن، چندان عملی نیست.

۲- قبل از دعوت به فراخوانی و به کارگیری جلسه‌ای در رده مقاومت تشکیل شود و نحوه ایاب و ذهاب بسیجیان به محل فراخوانی و به کارگیری بررسی شود و با توجه به اطلاعات موجود از بسیجیانی که وسیله نقلیه شخصی دارند، ترتیبی اتخاذ کرد که بسیجیان دارای وسیله با خود ۴ یا ۵ نفر را که هم مسیر هستند به محل فراخوانی بیاورند. این امر کمک زیادی هم به بسیجیان و هم به رده مقاومت می‌نماید. در ضمن در تحقیق چنین فرضیه‌ای اثبات شده است.

۳- افزایش رغبت در بسیجیان برای شرکت در مأموریت‌های بسیج نقش مهم و زیادی در بالا بردن و کارآمد نمودن فراخوانی دارد؛ زیرا موجب تقویت انگیزه آنان برای حضور در مأموریت‌های بسیج می‌شود. پس از حضور بسیجیان در محل و پیش از به کارگیری آنان، لازم است به نحو شایسته و مطلوب به آنها خیر مقدم گفته شود و به خاطر حضورشان، از ایشان تقدیر و تشکر به عمل آید. البته این کار عموماً یا انجام نمی‌شود و در صورت انجام هم، شکلی عادی و سنتی دارد. اگر خیر مقدم، قدردانی، تشکر و تشویق از بسیجیان، قبل و بعد از به کارگیری در مأموریت توسط مسئولین سطح بالاتر و با شیوه‌های نوین انجام شود، اهمیت بسیار زیادی از جهت ایجاد رغبت و انگیزه در آنها دارد و نقش مهمی را در مأموریت‌های آتی بسیج ایفا می‌نماید. نحوه، نوع و میزان تشویق ارتباط نزدیکی با تحصیلات، سن، وظیفه و تکرار فراخوانی دارد، تا اثربخشی مورد نظر به دست آید.

۴- مناسب‌ترین شیوه برای فراخوانی چه در فرد اعضای فعال و چه در نزد اعضای عادی در تمام اقسام بسیجی «تلفن» است؛ زیرا اثربخشی و مطلوب بودن فراخوانی منوط به این امر است که فراخوانی در کمترین زمان ممکن انجام بشود. در وضع موجود که فراخوانی به وسیله ارسال دعوتنامه انجام می‌شود، زمان زیادی برای تهیه، تنظیم، ارسال و ابلاغ دعوتنامه صرف می‌شود. در حالی که با استفاده از تلفن، در وقت صرفه‌جویی بسیاری می‌شود. ضمن اینکه در فراخوانی‌های تعجیلی، استفاده از تلفن برای کوتاه کردن زمان فراخوانی بسیار ضروری و لازم است.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد که ۲/۲ درصد از خواهران بسیجی، مدت زمان لازم برای حضور و شرکت خود در فراخوانی را کمتر از ۶ ساعت بیان کرده‌اند. بنابر این دو مطلب حائز اهمیت می‌باشد:

الف) در فراخوانی‌ها استفاده از تلفن جایگزین ارسال دعوتنامه بشود و در مواردی که ارسال نامه لازم می‌باشد از تلفن هم به عنوان پیش فراخوان استفاده شود.
ب) برای دعوت از بسیجیان در فراخوانی‌ها با استفاده از تلفن، ایجاد سیستم جدید (بانک اطلاعاتی تلفن اعضا، تعیین اولویت و طبقه بندی اعضا، نحوه تماس و...) به گونه‌ای که به روز باشد و کارآمدی کافی را داشته باشد، در حصول نتیجه مطلوب، بسیار مؤثر خواهد بود.

۵- برای افزایش میزان مشارکت خواهران بسیجی در فراخوانی و فراهم نمودن زمینه مناسب برای فراخوانی‌های بعدی، لازم است به هنگام تجمع و قبل از به کارگیری بسیجیان، مأموریت، وظیفه و زمینه‌های به کارگیری افراد به روشنی و دقت کامل برایشان توضیح داده شود. این امر می‌بایست با آنچه که در هنگام فراخوانی بیان شده مطابقت و هماهنگی داشته باشد. چنانچه این امر متناسب با تمایل و تخصص آنان باشد، در افزایش میزان مشارکت آنها مؤثر خواهد بود و زمینه مناسب‌تری را برای فراخوانی‌های آتی فراهم می‌نماید.

۶- برقراری ارتباط بین فرماندهان و مسئولین بسیج (مراکز، حوزه‌ها، پایگاهها) با خانواده بسیجیان دعوت شده به فراخوانی در هر مرحله‌ای از فراخوانی و به کارگیری (چه قبل و چه بعد از انجام مأموریت) و تشکر و سپاس از آنان و خانواده‌شان نقش بسیار مهمی در ایجاد رغبت برای شرکت در فراخوانی‌های بعدی بسیج در پی خواهد داشت.

۷- مناسب‌ترین زمینه به کارگیری خواهران بسیجی در مأموریت‌های بسیج در حیطه فعالیت‌های «فرهنگی و هنری» است که ضمن تحقیق، بسیجیان دانشجو، دانش آموز، طلاب و محلات آن را مورد تأکید قرار داده‌اند. در حالی که سایر اقشار بسیجی بر اولویت فعالیت‌های آموزشی، دینی و اداری تأکید نموده‌اند. لذا پیشنهاد می‌شود قبل از فراخوانی و به کارگیری خواهران بسیجی در مأموریت‌های بسیج، یک نیازسنجی ساده و عملی صورت بگیرد تا بر اساس آن فراخوانی و به کارگیری انجام شود. این کار نیز با استفاده از یافته‌های تحقیق حاضر و نظرخواهی از فرماندهان پایگاه‌های مقاومتی که ارتباط مستقیم با بسیجیان دارند توسط متصدیان نیروی انسانی رده‌ها قابل انجام است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی